

ANY V

NÚM. 202

BARCELONA 8 JULIOL 1892

LA FONASA

SETMANARI CATALÀ

10 CENTIMS lo número

Un coro vestit així
gran èxit à un' obra dona
perque la fá ser mes bona
aquest charmant figurí.

Copia fot. de A. Esplugas.

CRÒNICA

MQUEST any per la Mercé, si no plou, tindrém fíras, festas y un grapat de coses tires.

De focs artificials no 'n faltaran, ni carrers il·luminats á la valenciana, de modo que 'ls piro-tècnichs y 'ls fabricants de globos de paper de color estarán d' enhorabona.

Sortijas pels carrers, carreras de velocípedos, regatas al port, demanin... ¡la mar!

¿Que no hanvist lo grandios programma?

Donchs allá ho trobarán tot, pero per xó la Empresa se reserva lo dret d' alterarlo y fa bé, porque jo hi he trovat á faltar moltes coses que indubtadament s' ocorrirán als organisadors de las festas, que han de deixar patitiessos als estrangers que las vingan á veure.

Figúrintse que no hi figurin les tipicas carreras de sachs, ni 'l ball de bastons, ni 'ls xiquets de Valls.... oh oh....¿y donchs?

En cambi hi han moltes recepcions oficials, balls d' etiqueta, y altras diversions particulars de las que no 'n pot disfrutar el pueblo soberano.

Bé, per xó ja 'ns queda 'l consol de poder sentir la famosa banda d' en Rodoreda, los cohets, los repichs de campanas y veure las fatxades dels edificis públichs il·luminadas las professóns (que per to hom ha d' haverhi gangas) y hasta si 'l gegant logra referse un xich la salut, engreixantse de galtas, potsé sortirà á donar un tom ab la seva senyora y 'l metge que 'l cu'a.

En fi, que 'ns esperan diversions á sanallades y to-
tas bonas, lo que 's diu bonas, novas sobre tot, que
seus dupte han fet pensar mitj any seguit als seus or-
ganisadors per la grandiosa inventiva que s' hi veu.

Ja veurán com tots los poblets de fora 'n pendrán
modelo pera la festa major de cad' any.

La vritat es que ja 'ns convenen los divertiments als pobres barcelonins.

May podém estarhi un moment ab sosiego. Fins avuy lo rau rau de las huelgas nos ha tingut ab l' ay al cor; estém encara en estat de siti... per cert que al meu modo de veure ja no es necessari—ab permis siga dit del general Blanco—y per acabar surten ara las inundacions dels fonaments d' algunas casas, lo qual fá temer una catàstrofe si no s' hi busca un remey. De modo qu' estém, no sobre un volcà com se sol dir, sinó sobre un mar.... porque algúns han notat que las aguas del sub suelo son saladas....

¡Reyna Santíssima! A veurer si no podrém arrivá á l' época de divertirnos ab las grandiosas festas de la Mercé y 'l Centenari!....

Ja fora péga.

DOCTOR GERONI.

UNA QUE TOT HO TÉ

SONET

Bonica sens igual, bella criatura,
émula de la Vénus seductora,
de línea escultural, encantadora
deusa del amor y la hermosura.

Son rostre, com la neu té la blancura;
sos ulls una mirada abrusadora,
y gracias, perfeccions tot ho airesora,
sa divinal simpática figura.

Amor tot' ella únicament respira;
fils d' or compónen sols sa cabellera,
y á part de tot aixó, té més encare.

Pero dirho no pot, avuy ma lira
tement que no s' esbombi á la carrera...
Bah!.. té un compte d' un ral ab lo meu pare.

JORDI MONTSERRAT.

SEMBLANSAS

-
- ¿En que s' assembian las cartas á los imprudents?
- En que 's tranquejan.
- ¿Y ixs soiteras a ixs viudas?
- En qu' están en disposició de casarse.
- ¿Y ixs manusos als xinos?
- En que se 'ls enganya.
- ¿Y 'l amor á un incendi?
- En que 's declara.
- ¿Y ixs reys a las claus?
- En que tenen guardas.
- ¿Y una dona á un escriptor públich?
- En que procura agradar á tothom.
- ¿Y un tou'o á un burro?
- En la gravetat.
- ¿Y una morena á una rossa?
- En que m' agrada.

N. DE BARI.

PERFIL

—•—

Gasta barret inglés, vesteix de moda
pro ab panyos extrangers,
tabaco si es que 'n fuma son pànillos
d' aquells italianets.
Obra la boca per di una paraula
alemany ó francés,
arreglat al seu gust y apa, Quim, tiba
qu' aixó fá... jo no ho sé;
sols sé que li permet aquesta moda
concorre á tot arreu;
rossarse ab los grans homes, ab las damas
de mes upa y diner
y fins si tant s' hi empenyan així basta
per se ministre ó re....s

J. ABRIL VIRGILI

CALOR

UIN modo d' apretarl! Cóm pica!

Miréu que 'n fá! Cada estiu ne fá més; al menos ho sembla.

Lo que puch assegurar es que, are com are, fá molta més ca or quel' any passat.

La calor es una cosa que casi tothom la desíja; pero quan vé 'l temps de suhar tothom, sense casi, la maleix.

Tot lo que fas-i suhar y bufar, brava cosa.

Quan suhém, suhém d' angúnia; quan bufém, bufém de ràbia.

La calor debilita, deixa abatut y assedegat; que son mals síntomas.

Es vritat que hi han persones que no tenen may calor, per calor que fassi; pero á n' aquets planyulos.

Per més que un home s' esforsi, la calor es una de las principals vicissituds que no 's poden pendre a la fresca.

Oh! y lo més raro es que l' home qu' es molt calorós ja está ben fresh.

Vés qui ho entén.

Los vanos y 'ls banys son 'ls antídotos de la calor; pero acabat de ventarse ó de banyarse, la calor se sent més.

Per lo mateix, detesto 'ls vanos y aborreixo 'ls banys.

L' aigua gelada calma l' ardor del cos, sino que com més se 'n béu més se suha.

Aixís s' explica que quan fá calor de debó, l' aigua freda serveixi més pera refrescar lo vi, que no pas per beurer.

Tot ho liquida la calor; per aixó hi han més liquidacions al estiu que al hivern, (segons de quina classe). (A casa ja fá molts estius qu' hém liquidat: tots suhém la gota gorda).

Ab la calor se derriteix tot; hasta 'l magí.

L' intel·ligència humana es mes freda al estiu que al hivern.

Al peu del brasero ó de l' estufa es ahont se conciben les grans ideas; las obras de més calor vol'n fret rigurós.

En los mesos de calor més forta, al peu d' un arbre ó dalt del terrat se té més ganas de jeure, que no pas d' escriuerc.

Als poetas, principalment, si no patissin fret (y gana sobre tot) no 's picaría la musa.

La calor es contraria á la sana Literatura.

Per consegüent, mori la calor!

Y tornant á lo que déjam al principi de si cada estiu ne fá més de calor ó al menos ho sembla, la única cosa que he reparat als estius es, que, com mes frets y blaus nos deixan certs Goberns més calor tenim y més rojos ó roigs estém.

Es un fenòmeno calorós, com quelsevol altre.

Y prou calor, que massa 'n patím.

PEPET DEL CARRIL.

DESENGANY

Va casarse 'n Paco Puca,
ab D.ª Paca Remeca
que peca de flaca y seca
y es molt rebeça y poruca;
dents postissas y perruca
porta per semblar bonica
y prima com una pica
no te ni tripa ni moca
y en Paco Puca, 'l tanoca,
s' hi va casar perque es rica.
Quan va al llit en Paco Puca
veu sa esposa ab ditxa poca
qu' es treu las dents de la boca
y de son cap la perruca;
ell de ràbia 'ls ulls aclusa
perque la veu tan poch maca;
sins lo ser casat li raca
y com de fàstich s' aixeca,
diu:—No 'm falta may la teca
pro 'm fa nosa D.ª Paca.

Lectors, si per sort vos toca
casarvos ab dona rica
miréu que sigui bonica
y que fassi gran patxoca,
perque si sa gracia es poca
y per pega no fos maca;
si per desgracia fos flaca
ó be rebeça y poruca,
fóreu com en Paco Puca
desgraciat ab D.ª Paca

J. MIRALLES.

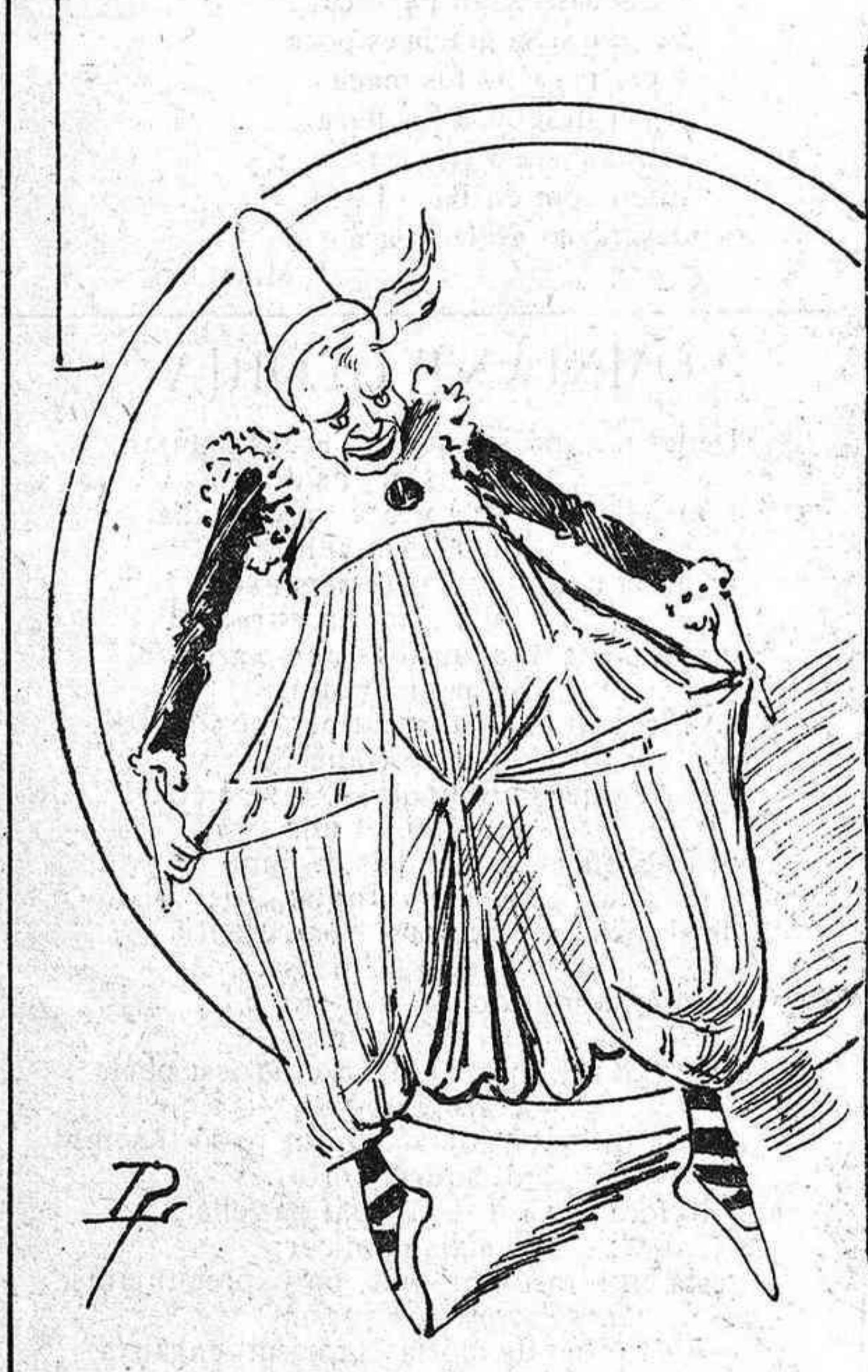
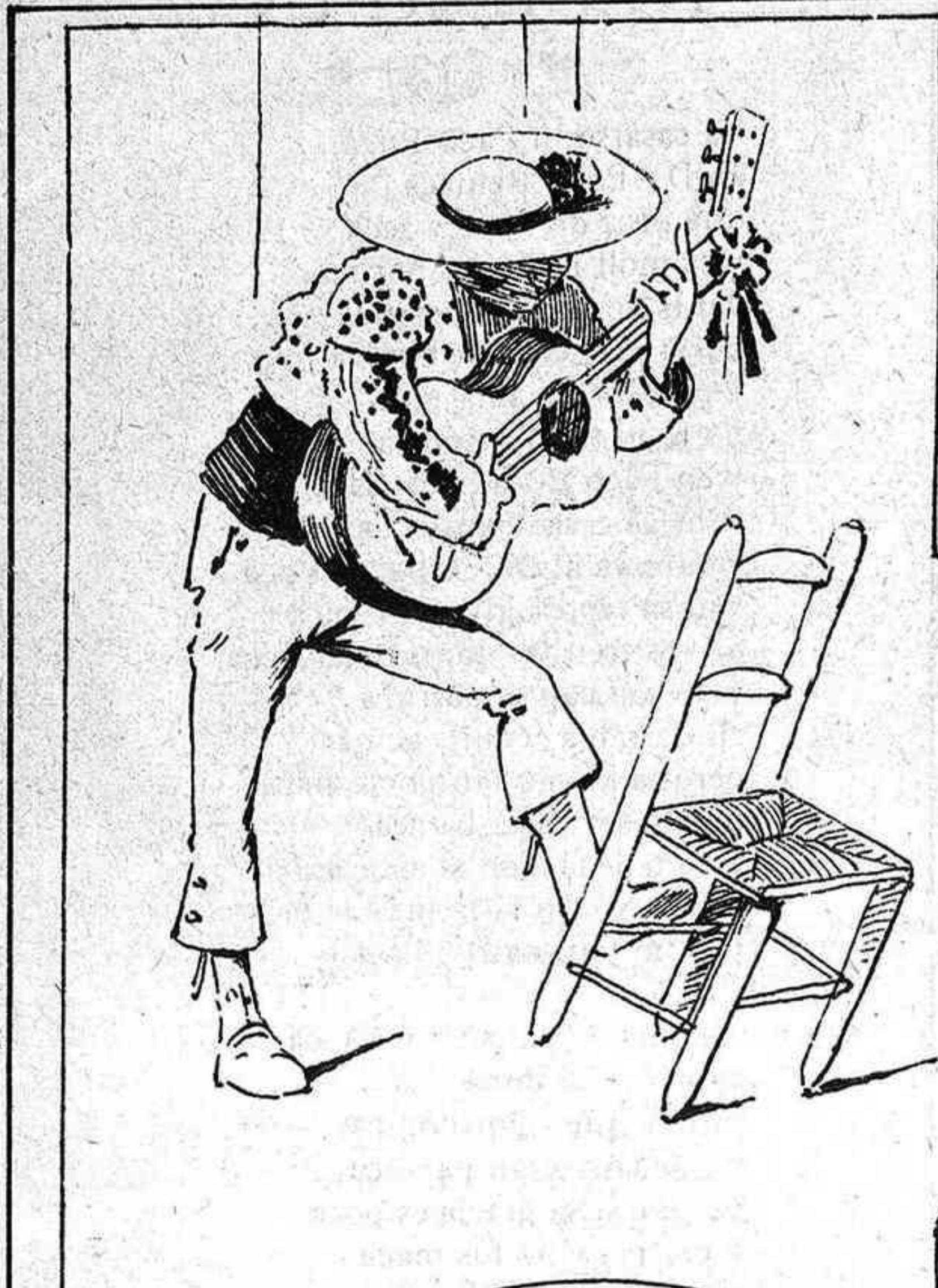
SOMNIANT GLORIA⁽¹⁾

De las nou musas que 'l Parnás habitan,
segons m' ha dit
l' aucellet que vé á veure 'm cada dia,
quan soch al llit
n' hi ha una, de totas la mes maca,
que... (m' ha estranyat)
d' un poeta d' aquests que no arriban,
s' ha enamorat.
L' incognit s' ha guardat per mon martiri
després l' auzell,
y jo he quedat rumiant—Qui serà ella?
qui deu ser ell?
Si lo poeta elegit fós dels de fama
ja 's pot duper
de si soch jo l' aymat y hasta creuria,
que ab mi pensar
pogués la musa experia y atrevida,
pero....no, noy;
que l' aucellet m' ha dit qu' aquest poeta
era mansoy.
Mes....qui sab? pot ser si que jo só 'l somni
d' aquest amor....
¿No fora ditxa 'l sé estimat per ella?
y aixís món cor
resta en l' insomni airat, bo y preguntantse
¿seré jo aquest?
—La vanitat de gloria es que m' enganya,
ó es l' aucellet?

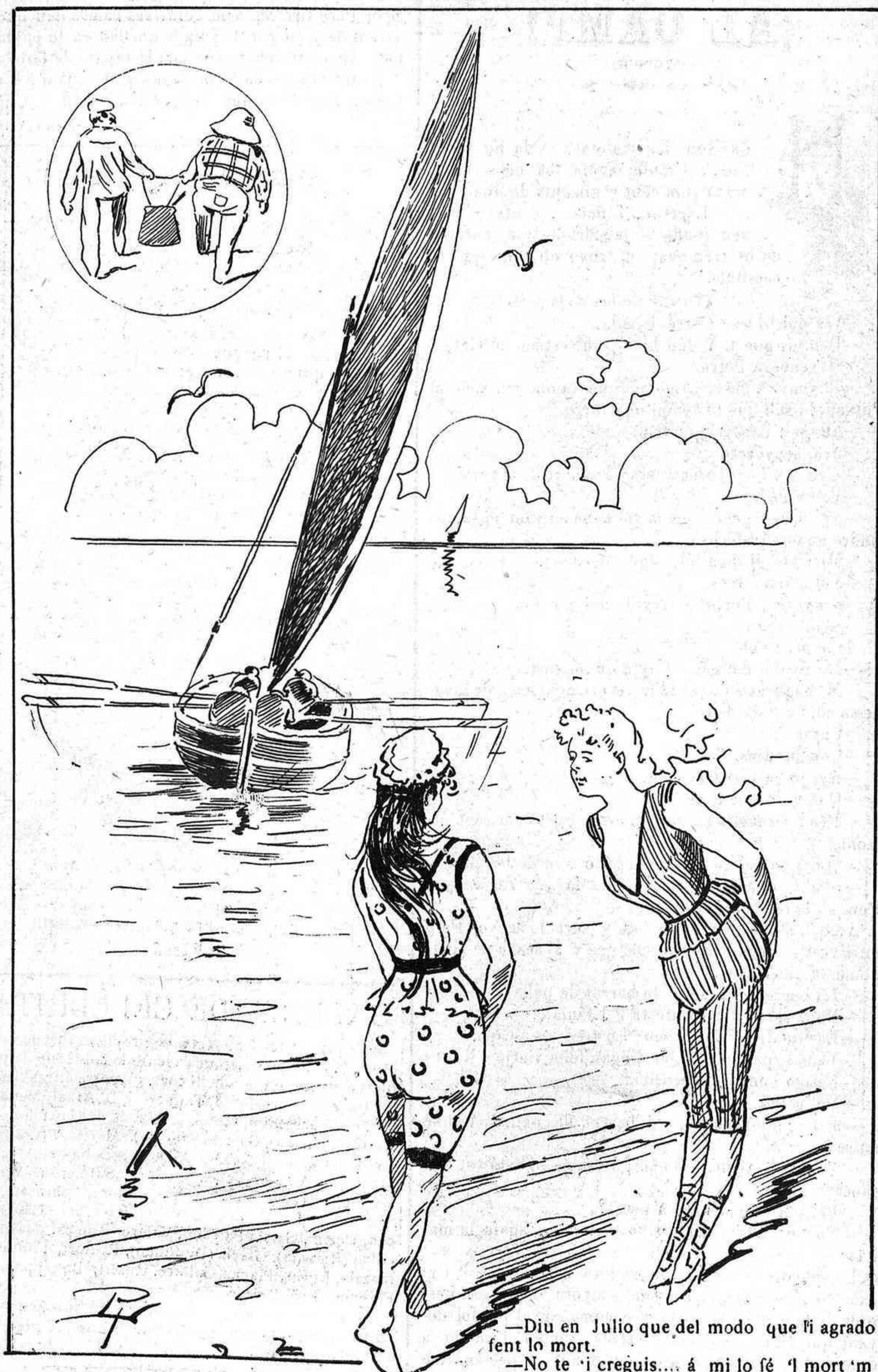
MAYET.

¹ D' un llibre inedit.

LOS QUE HO ENTENEN

MARINA

—Diu en Julio que del modo que li agrado més es
fent lo mort.
—No te 'i creguis... à mi lo sé 'l mort 'm va per-
drer.

¡AL CAMP!

(HISTÓRICH)

ONT son las maletes?.... Ja ho teniu tot?... Ursula, agafa los nens. Pere! cuya com cent regiments de dimonis!

— Esperat, Llúcia... contesta una veu fonda.... ja sabs lo que pateixo en lo tren quan 'm trovo ab aquestas necessitats.

(Toca lo timbre de la porta)

— Vès qui hi ha... Corre, Ursula.

— Deu los quart. Y donchs?... ¿qu' estém de viatje?

— Sí, senyora Petra.

— Jo venia á despedirme perque també marxém al Putxet. Ja sab que hi tenim una torre.

— Ah, si... Ursula! qué fém?

— Ara, senyoreta.

(Torna á tocar lo timbre de la porta)

— Ves á obrir.

— Ay! Quan penso que la setmana entrant jo també tindré aquets trafechcs...

— Miris, no li dich que segui, perque...

— Vol callar! dona...

— Senyora... Portan lo recibo del gas.

— ¿Ara? Pere!

— Calla, si vols.

— Lo recibo del gas... Cuya qu' es tart.

— M' ha guessis donat ahir vespre una mica de magnesia com vareig dírtte.

— Cuya.

— Com ho dius...

— Ay, jo 'm tornaría boja.

— Q' é vol? Qué necessita?

— Rés... Gracias, senyora Petra. Surt com cent dimonis!

— Oh! y ja cal que corrin si es lo tren de las quatre.

— Ara!... ¡Gracias á Deu! crida la veu del senyor Pere ab ayre de satisfacció.

A poch s' obre una porteta y surt lo senyor Pere mitj vestit. Paga lo recibo del gas y s' acaba d' engiponar la americana.

— Lo barret... ahont es lo barret de palla.

— No 'l varen dur, contesta l' Ursula.

— Las quatrel!... ¿Qué fém? Lo tren 'ns escapa.

— Vamos, passiobé... Que tingan felis viatje.

— Estiga bona... dispensim...

— Vol callar...

— Pero ahont vaig sense barret de palla? Ab qué aniré á pescar?

— Veurás... Agafi los nens, Ursula... ¿Está tot ben tancat?

— Be, pero, com aniré á pescá?

— Vamos, Pere, surt, sino 't tanco... agafa la maleta.

Lo senyor Pere agafa la maleta murmurant; l' Ursula los nens que ploran, y la senyora de la casa després de tancar be la porta y encomanar al pis del devant que vigilin, baixan l' escala, surten al carrer á esperar lo tranvía que tarda deu minuts á passar; arriba á l' últim atestat de passatgers.

— Ahont vols que 'ns fiquém? diu lo senyor Pere, pero la senyora s' enfila al costat del cotxero; lo se-

nyor Pere tira los nens sobre las camas dels que están assentats y él y la Ursula 's quedan en lo pujador suhats, agarrats dels ferros y mitj tapats de fato.

Al últim arrenca la baluerna y al arripiar á l' estació ja feya mitj' hora que 'l tren havia sortit.

SERRALLONGA.

POSTA DE SOL

Lo sol capdella
de sa llum bella
com cada posta, los seus raigs d' or;
y, sentne presa de la hermosura,
va la Natura
corrent son manto plé de tristor.

Las aus no cantan;
perque s' espanyan
quan fosch ne veuhen lo seu entorn;
y se recullen sense tardansa,
mentres avansa
la nit qu' esborra l' armónich jorn.

La flor hermosa,
com mitj confosa
sas fullas plega mandrosament;
y ab ella tota l' aroma cessa:
qu' es quí la endressa
durant lo dia, molt dolsament.

No balandrejan
ni's petonejan
las tendras brancas: tot se confón.
Per tot ne regna dol y tristesa;
y ab tal deixesa,
pareix que mori per sempre 'l mon.

¡Quánta tristura!...
Tampoch detura
la corrent d' aygua son remoreig,
mentres ne passa per la vorada
hont hi há escampada
la rica alfombra feta d' herbeig.

Naturalesa
pert la bellesa
perque 'l cap-vespre la va matant;
mes... quan retorni de nou, lo dia,
será armonía
la negra sombra que 'ns va voltant.

S. FÀBREGAS CASANOVAS.

GALERIA DE CELEBRITATS

Ab aquest títul y ab tamanyo propi pera ferne un àlbum especial, s' ha publicat una escullida col·lecció de personalitats artístiques en la que hi constan, entre autres, las senvorras Duse, Borghi-Mamo, Tetrazzini, D' Arkel, Mendoza Tenorio, Franceschini, Rossi, Massanés de Gonzalez, Alverá, Martinez (Joana), García (Fabiana), Martinez (Conxa), Romero, Campos, Folgado, Alba (Leocadia), etc., etc. y los Srs. Rey Amadeo, Vallés y Ribot, Salmerón, Monturiol, Mancinelli (Ll.), Mascheroni, Tintorer, Sarasate, Calvet (Damás), Bofarull, Soler (Pitarra), Balaguer, Gayarre, Labant, Uetam, Garcia Parreño, Valero, Romea, Mario, Vico, Calvo (Ricardo), García (Domingo), Riutort, Fontova, Lorenzale, Novas, Planas, Galofre, Rosell, Bonaplata, Goula, Edisson, Giró, Pereda, etc., etc.

A pesar del esmero ab que aquets retratos han sigut presentats e impresos sobre paper-cartulina, lo preu de cada exemplar es sols de

10 CÉNTIMS

Pera los senyors col·lecciónistas tenim reservats un reduxit número de col·leccions, sens augment de preu.

UN LLIBRE NOTABLE

Trascant per les serres es lo nom ab que va batejar lo son autor Sr. Pons y Massaveu, y de debó es aquest titul adequaret als varis assumptos que conté, tots ells campestres, puig sembla sentirshi á intervals la flaire dels romanins y de la reina dels pinars, lo murmur del torrent y de la font y lo cantar dels auells.

¡Quanta poesía!

Son festejat creador, autor d' altres obras com l' aplech de *Quadros en prosa*, *La colla del carrer* y de infinitat de poesías lloradas ó no, pot estar orgullós de sa darreia obra *Trascant per les serres*, ja qu' ella vè á ser un nou floró incrustat en la corona de la literatura catalana.

Set *Quadros de la Segarra* conté 'l tomo y tots ells acusan grans coneixements del terreno, desenvoltura en las descripciones, acert en lo dibuix dels tipos, molts dels quals semblan de carn y ossos, puig á capricho del autor se bellugan y 's mosiran de cos enter com verdaderas fotografias de retòchs exquisits y fina pulcritut.

¿Hém de desmereixer cap dels quadrets pera alabar l' altre? Casi es impossible, puig tots están pintats de má de mestre.

Lo Sr. Pons y Massaveu 'ns tenia acostumats á sas poesías festivas que feyan riurer per sa vis cómica de bon género sense acudir á termes del epígrama verdós, y are, ho confessém, nos ha sorprés agradablement ab sa última obra saturada d' un sentimentalisme, humorístich si, pero romàntich-trist al mateix temps.

No hi ha mes que llegir d' entre 'ls varis quadros *Lo pas del bord* (ab un principi de tendencia á la escola realista d' en Zola) plé de filigranas literarias, de tendròr, ab escenas dibuixadas ab certesa y descrit ab lo típic llenguatge propi de la gent de la Segarra, com tots los restants. Aquell *bordet* es de bulto; un lo veu, lo sent plorar, com aixis sa mare *la porquera* y 'l rabadá son pare. ¡Qué de sentiment no inspira la infotunada *Teresa* despedintse de son fillet que 'l pare ha de dur á la Borderia!

La *Paula* y la ruca *Bornieta* de L' *anada al molí*, forman un idili encantador ab sa nota acentuada de sentimentalisme.

Y 'ls dos pobrissóns *captayres* de *A la bona de Deu* ¡no n' inspiran poca de llástima! Son dos retratos del natural. Anant per fora n' he vist jo d' aquests inseñissos sérs, com també he sentit, per una Pasqua, cantar lo jovent com en *Las caramellas á Su* y he assistit á una missa del gall com la de *Nadal á Brugaroles*, qual quadret resulta de primera, destacant en primer terme lo *Gilet* y la *Mariona*, la escena de la *sucamuya*, la descripció de l' arrivada de la columna de tropa ayqualint la festa, la de la missa y l' ofertori de las *cocas* y 'l xay guarnit del *Gilet*... tot está pintat de má experta.

Aquell *Secret d' en Bálies* sá enternir, pero 'l pesar del cor fuig un xich al final quan lo pobre *Tinet* s' aconsola de la *pérdua* de la *Cinta*, emparaulant un' altra mossa.

D' *Esquellots* com los que 'ls tranquilis de Pinós capitanejats pe 'l *Sastret* y 'l *Jan Caçador* fan á n' el *Zidro* no n' he sentit, pero sè que 's fan, no solsament á la Segarra sinó al Ampurdá y aquí mateix, y me 'ls figuro tals com l' autor los descriu ab una galanura, un humorisme y riquesa de datos encantadors.

Cónstili, donchs, al Sr. Pons y Massaveu una cosa, y es que d' aplechs de quadros tan notables pochs se'n

escriuhen per desgracia, puig *Trascant per les serres*, es un dels contats llibres que regositjan sempre als verdaders amants de las lletres catalanas.

Rebi son autor nostra coral enhorabona.

J. AYNÉ RABELL.

POESÍA

Los aucellets y las flors;
lo soroll que fan las ayguas;
las estrelletas del cel
que com punts brillants resaltan
del crepuscúl vespertí;
las ajogassadas auras,
que fan caurer de las flors
las fullas, las mellors galas;
lo terratrémol dels trons
quan la tempestat esclata;
los udols que sá la mar
quan s' aixecan las onadas
esglayant al navegant
perque deturan la marxa
de 'a nau, que débilment
talla las onas de plata.

Los raigs puríssims del Sol;
la verdu/a de las plantas;
lo grat perfum de las flors;
los camps d' espigas dauradas;
lo bell cant del rossinyol;
lo flaviol y la gralla...
Tot aixó será poétich
però... ¡no m' ompla la panxal!

LLUIS SALVADOR.

AVIS

Á LAS SOCIETATS DE BALL DE CATALUNYA

Trobantnos dintre de la época en que totas las poblaciones catalanas celebran la festa major, los Srs. Ribera y Estany, duenos de la *Litografia Barcelonesa*, Sant Ramón, 5, han preparat un gran y variat assortit de cromos elegantissims propis pera programas de ball, invitacions, etc.

Las Societats també hi trobarán variació en Carnets pera sócis.

ELEGANCIA, SENS RIVAL Y ECONOMÍA

Dirigirse á aquesta Administració.

ANUNCI

A setze duros, salvo-conductos per lladres. Buscant bé se 'n trovarán.

EN LO MUSEO

ACTUALITATS

—Quan vingan los de la Higiene, no pago.
—Ni jo.... faré com las verduleras de Madrit.

LÍRICH

La notable campanya que ha vingut sostenint la companyia Tubau-Palencia tingué digne coronament ab la funció del dimarts passat destinada pera despido de la mateixa y á benefici de la eminent actriu senyora Tubau. Inútil creyém dir la escullidíssima concurrencia que omplia lo preciós teatro.

Las obras que 's representaren foren: *Batalla de damas*, en la que la beneficiada lluhí en gran manera sas envejables facultats artísticas molt particularment en lo segon acte.

Lo monòlich *Querella... criminal* estrenat á continuació y lo juguet *Los colorrones al final*, agradarer. moltíssim; lo primer per lo desempenyo irreproixable que hi dona la senyora Tubau, y lo segon per los moltíssims xistes que conté.

A la beneficiada ademés de una entusiasta ovació se li feren moltíssims regalos, alguns d' ells de valor intrínsech.

NOVEDATS

No 's poden queixar los concurrents de la falta de novedat en las funcions d' aquest teatro, puig en la seimana penúltima doná alguns concerts la estudiantina Pignatelli, y en la passada, sessions de prestidigitació Mr. Arbat, que encare que 'ls cartells nos lo feyan passar per extranger se veié que no era tal y son nom es Fabra. Se diu que pera la pròxima 's contractará una companyia de *fantoches*. Tot podria ser.

Lo novelista senyor Barrionuevo nos ha dat á coneixer un' altra producció dramàtica, titulada: *Lo que no muere*, que si be en lo primer dia sigué un xich aplaudida, en lo segon se cissejá y en la tercera representació 's feu servir de pessa. Ab aquest pas preveyém que ademés de morir potser no se sigui á temps á estremarciarla.

Pera lo dijous present s' anuncia l' estreno de *Realidad* obra del eminent novelista Perez Galdós que en Madrid sigué molt discutida com á obra teatral.

Veurem que passarà entre nosaltres.

CATALUNYA

Per lo molt anunciada que havia sigut la sarzuela *Las Campanadas* hi havían vius desijos de son estreno en nostra capital, que per fi tingué lloc divendres passat, habent obtingut un extraordinari èxit, tant per son festiu argument, si be molt reliscós pero que en cap xiste se surt dels límits de la moral, com també per sa inspiradíssima música.

Obtingueren los honors de la repetició un duo y un original coro de bremadors, composició acertadíssima y que ella sola accredita un cop més lo númen musical del mestre Chapí.

La obra en conjunt se ressent de haberse aprofitat massa son assi mپio, puig peca de llarga, y 'l seu desenllaç es molt parescut al de la coneguda sarzuela *Las doce y media... y sereno*.

En la execució se distingí lo genérich senyor Gimeno, veientse secundat ab bastant acert per la senyoreta Ferrero y los senyors Bosch y Colomé.

Pera la major propietat de la obra s' estrená una decoració, obra del senyor Urgellés que 'ns feu recordar las célebres del ball *Excelsior* representat l' hivern passat en lo nostre teatro Liceo.

CIRCO ESPANYOL (modelo).

Lo sobrenom que porta de *modelo* are creyém que s' haura de mudar per lo de *Fin de siecle* á causa de la hassanya portada a cap per l' Administrador, que com creyém saben nostres lectors va toca 'l dos ab los fondos, deixant á la empresa, artistas y dependencias fets un *modelo* de xinos.

Ab motiu de *tan fausto suceso* lo empresari ha suspés las representacions.

S' assegura que 's reinaugurarán á primers d' Agost ab companyia nova y Administradó també nou y de confiança (per supuesto).

UN CÓMIC RETIRAT.

* * * * *

AVIS IMPORTANT

<>*<>

Preguem encarecidament á tots nostres corresponsals y colaboradors se servescan remetrer 'ns las cartas ab la certificació deguda, puig no recullirém las que en l' Administració de Correus siguin detingudas per falta de franqueig.

Als senyors corresponsals per assumptos d' Administració deuen certificar sas cartas ab un sello de 15 céntims y los senyors colaboradors posant en lo sobre «Original para imprenta» y deixant obert lo sobre, los basta ab un de 1 céntim

* * * * *

EXTREMS

Per un torero....capejar ab una capa de pintura.
Per un abogat....defensar causas físicas.
Per un organista....tocar un orga de gats.
Per un sastre....cosir māregas d' aygua.
Per un dibuixant....dibuixar ab un paper de galan

(jove).

Per un ginete....montar un caball de pintor.
Per un reo....fusellarlo ab un fusell de carro.
Per un desasio....matarse ab tiros de mulas.
Per un meije....fer operacions á brassos de mar.
Per un callista....arrencar ulls de col.
Per una modista....guarnir un vestit ab puntas de

(cigarro).

Per un hortolá....cultivar plantas de los peus.
Per una rata....ser agafada per un gat de ví.
Per una raspa....comprar comestibles á las tendas de
(campanya).
Per una florista....fer rams de sanchs.
Per un estudiant....estudiar llibres de caballería.

J. M.

40 GRAUS!

—Ahont me portas?.. Mira que 'ns allunyém molt.
—Busco una sombra.

JO Y MA XICOTA

A MON BENVOLGUT AMICH P. DELGADO

I.

Soch un tipo molt petit,
Lo meu nas tira una cana,
Soch un xich coix d' una pota
Y tinch molt mala mirada.
Es una bola 'l meu cap
Y las orellas son d' asa;
De tant en tant faig embuts,
Y soch carregat d' espatllas;
Perdents tinch unsquants cacahoets
Y soch gravat de la cara,
Y per mes péga, senyors,
Poeta soch y dels de fama!...
Y per consequencia...tinch
Sempre vuydas las butxacas...

II.

Ella es com un gastado,
Llarga y prima com las canyas,
Rojos son los seus cabells,
Y com cordas de guitarra;
Té los ulls com fasolets,
Y tots farsits de lleganyas;
Lo nas lo té un xich petit,
La mitat del meu li salta;
Y es un grapat de monjetas
Lo seu dentat, que n' hi faltan.
La boca, descomunal
Un pa de crustóns s' empassa;
Y los pits un dia 'ls dú
Y l' altre se 'ls deix á casa;
Podría ab sos bells peuhets

Dormí dreta sense caure;
No es poetasa, ni poetisa
Pero es filla de la *gana*,
Vull dir d' un mestre de estudi
Que sá un any que no li pagan.

III.

Lo dia 20 del corrent
Tindrán lloch las esposallas
De Macari del Bunyol
Ab Pancrasia de la Gana.
Ell soch jo, y ella es... ella
Y con que, senyors... ja ho saben;
Si volen ser de la colla
Nos tocará á nap per barba.

Per la còpia,
AMADEO PUNSODA.

S' assegura que del divendres al dissapte de la present setmana se rà ajusticiat en Montbrison, lo martir del anarquisme (com li diuhen los seus col·legas) en Ravachol.

Lo butxi que's creu li arreglará los comptes se diu Deibler Krwese y per are se ignora s' hi va gayre acorassat.

Recomaném als nostres lectors un grupo de familia de nou personnes, fotografure que está exposat en los aparcadors del fotógrafo Sr. Ferripiere, carrer de Pelayo.

Es un treball que honra sobremanera á l' art fotografich.

Lo Sr. Simó, amich nostre y distinjidíssim primer actor, ha sigut contractat per la empresa de Novetats pera lo próxim hivern.

¿Ja acabará la temporada?

Lo reputat dentista D. Baldomero Rubió ha trasladat lo seu gabinet de la Puerta del Sol de Madrid á la Rambla de las flors y Riera del Pi d' aquesta ciutat.

Després d' alguns anys de permanixer en la Ciutat hont tenia una nombrosa clientela s' ha trasladat á Barcelona per motius de salut.

No dubtem que lo Sr. Rubió tindrà aquí tan bona acollida com pugue haver fet á la capital de Espanya.
Lo mérit sura per tot.

Part de la illa *Langia* ha desaparecud destruït deu ó dotse pobles y morint mes de 1.500 personas.
¿No va comensá pas per filtracions?
¡No juguem!

Lo casi nin, Lleó Fontova, fill del malenguanyat actor català, ha guanyant un primer premi en lo Conservatori de Bruxelas.

Ho celebrem.

Segueixen las filtracions subterraneas. Ab aquestas calorcs no es mal que la providencia posi la nostra ciutat en fresch.

Sembla que s'han donat ordres séries per arreglar lo carrer de Pelayo.

Já veurem.

Lo diumenge passat tingué lloch en lo Círcul Ultramarí la representació de *La Ratlla dreta de Soler y Aucells de paper* del nostre Director.

Tant la Sra. Parreño com los socis del Círcul, desempenyáren sos papers ab gran aplauso de la numerosa y distingida concurrencia qu' omplia lo local del carrer del Bisbe.

A Caravaca s' ha alterat l' ordre per motiu dels consums. Es gran la pau que regna en Espanya.
Es ciar que tenim Cánovas per temps.

Há mort en París lo célebre almirant Monchez, espanyol de naixement, fill de Madrid, de qual famós personatje parlaré en lo próxim número.

La revista *La Nature* ne fa un article necronològich que 'l firma Gaston Tissondier.

Lo pont de barcas de Tortosa ha quedat completament destruit per un incendi.

¿Per falta d' aygua?

La major part dels projectils dels revoltosos de Madrid eran d' hortalissa.
¡Quina vergonya!

La veritable Companyia Catalana, ó sia la de Romea, després de dar dos ó tres funcions á Figueras, passarà á Palamós en hont fixa sos quartels d'estiu. Un dia basta per omplir l' abono.

Mentre questa va de victoria en victoria, l'altra camina de derrota en derrota.

Es lo lògich.

Secció Regiliosa

SANT DEL DIA:

La "Ascensió"

de las

ayguas subterrâneas

Diu que tenim Cánovas per fins lo 94.
No deuenen contar ab lo 93.

El Imparcial ataca durament al Arcalde de Madrid Sr. Bosch.

¿Sr. Gasset, que té ganas de tornar a sopar d'arrós?

Si nos envian lo cólera de Fransa, ja cal que se li apliqui la tarifa màxima.

Lo Sr. Iglesias va dir al Sr. Cánovas qu' usava paraules insolents.

¡Bufa!

¿Pera quan guarda los gossos, Sr. Anton?

CANTARS

Te ma lira dugas cordas
y dugas sàbras mon cor
que sols cantan y suspiran
per la panxa y per l' arrós.

Blau es lo mar y lo cel;
blaus los teus ulls també son,
per xó m' entussiasma tant
del mar y cel lo color.

DOLORS MONT.

SECCIÓ FÚNEBRE

Ha mort á mitjas *La Renaixensa*. No surtirà los vespres per lo delicada de la seva salut y per prescripció facultativa.

Telegramas

Sant Martí de Provensals, 4.—6 id.—Tot està ja tranquil; sigueix la huelga y s' han disparat dos tiros ferint á un guarda d' ordene púnic y una pedrada a la professio ferint a un empleat.

Madrit, 4.—7 id.—Tot segueix ab ordre. Las verduleras han trencat los vidres del Ministeri de la Gobernació, hi ha morts y ferits y 'n Cánovas ja tractava d' enjegar los gossos.

Terrassa, 5.—4 id.—*Los restos de la Companyia del teatro Novedats han donat alguna funció en aquesta vila.*

Torroella de Mongrí, 5.—6 id.—S disfruta de cabal salut fora de la epidèmia de sarampió que 's presenta alarmanta.

Novedats, 5.—7 id.—Molta concurrencia totas las nits. En una sola audició s' han donat las dos últimas obras de Echegaray y Barriouevo, y potser una funció de màgia.

Calahorra, 5.—7 id.—Pau octaviana, casi conservadora. Tres cases cremades, trencadissa de vidres, escàndols. Los civils tancats als quartels.

Si 'n Cánovas arriba á ser allí te qu' enjegar los gossos.

GANGA

Desd' avuy fins al 20 del present, mediante la presentació del últim exemplar de LA TOMASA, podrà adquirirse ab un 25 p. % de rebaixa ó sia per 3 RALS. lo aplaudidissim drama del reputat poeta D. RAMÓN BORDAS Y ESTRAGUÉS, estrenat ab tan extraordinari èxit en lo teatro Romea en la temporada última, titulat:

ATEOS Y GREYENTS

NOTA.—Lo aplaudit monòlech en vers, original del festiu escriptor D.A. GUASCH TOMBAS, titulat: *LO SETE SANT MATRIMONI* podrà adquirirse ab considerable rebaixa ó sia per 15 CÉNTIMS fins lo dia 10 de corrent.

ADVERTENCIA — Los suscriptors de fora, que ho sigan directes d' aquesta casa, bastarà que 'ns escriguen enviant l' import de las obras; los que no tinguin dita qualitat, ademés de la carta, que 'ns envien lo número de LA TOMASA, que 'ls hi serà retornat al remetreish lo que demanin ó bé que s' entenguin ab lo nostre corresponsal que ja se cuidará de fer lo pedido.

ADVERTENCIA Á NOSTRES CORRESPONSALS

Totas las obras que resultin ab la rebaixa del tant per cent, no van inclosas ab lo descompte que acostumém fer, degut á los molts sacrificis que 'ns ha reportat la combinació y no ser obras editadas per la casa.

HA SORTIT

HA SORTIT —

HOJARASCA

Album de dibuixos per

RAMÓN ESCALER

ab un prólech del reputat artista

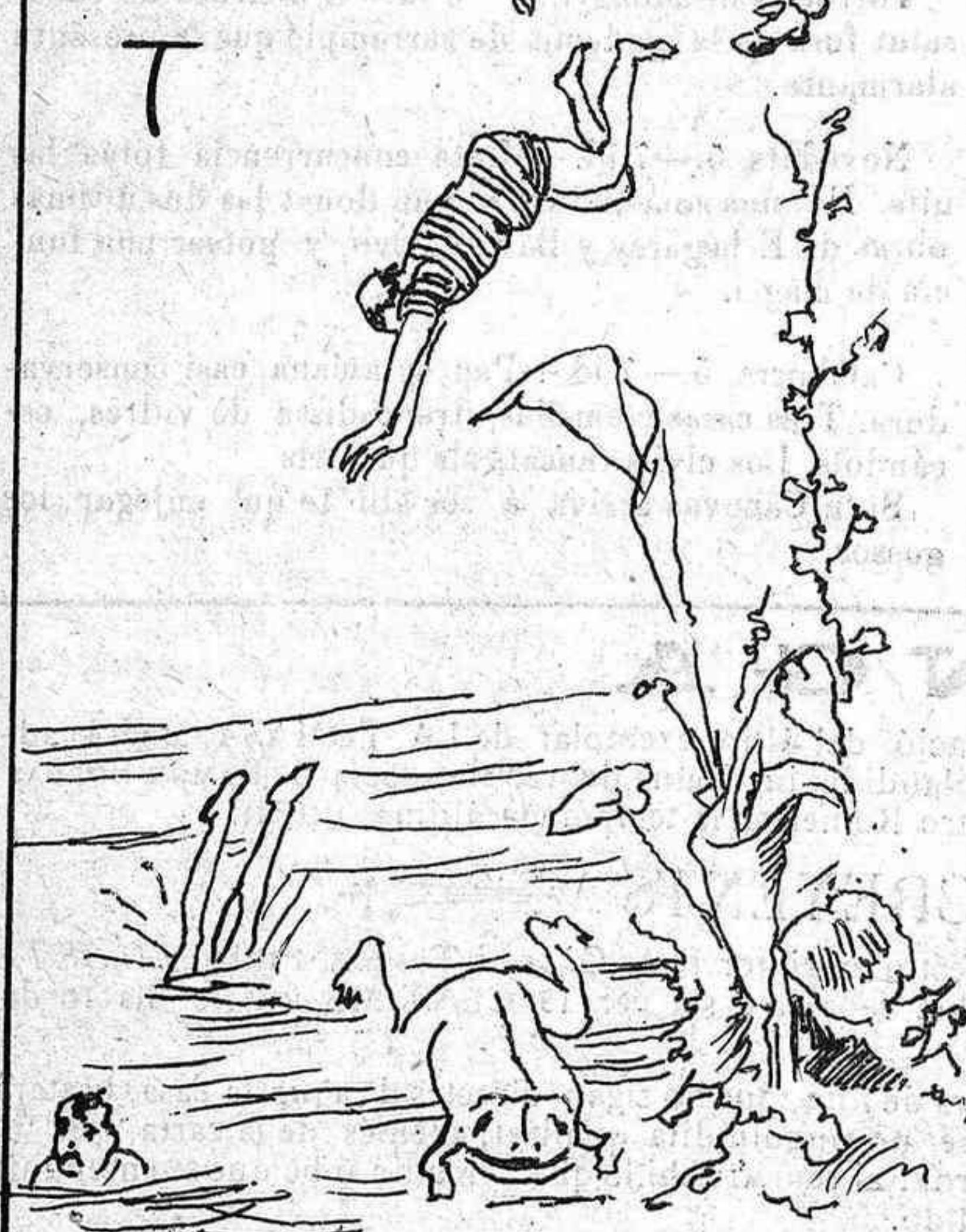
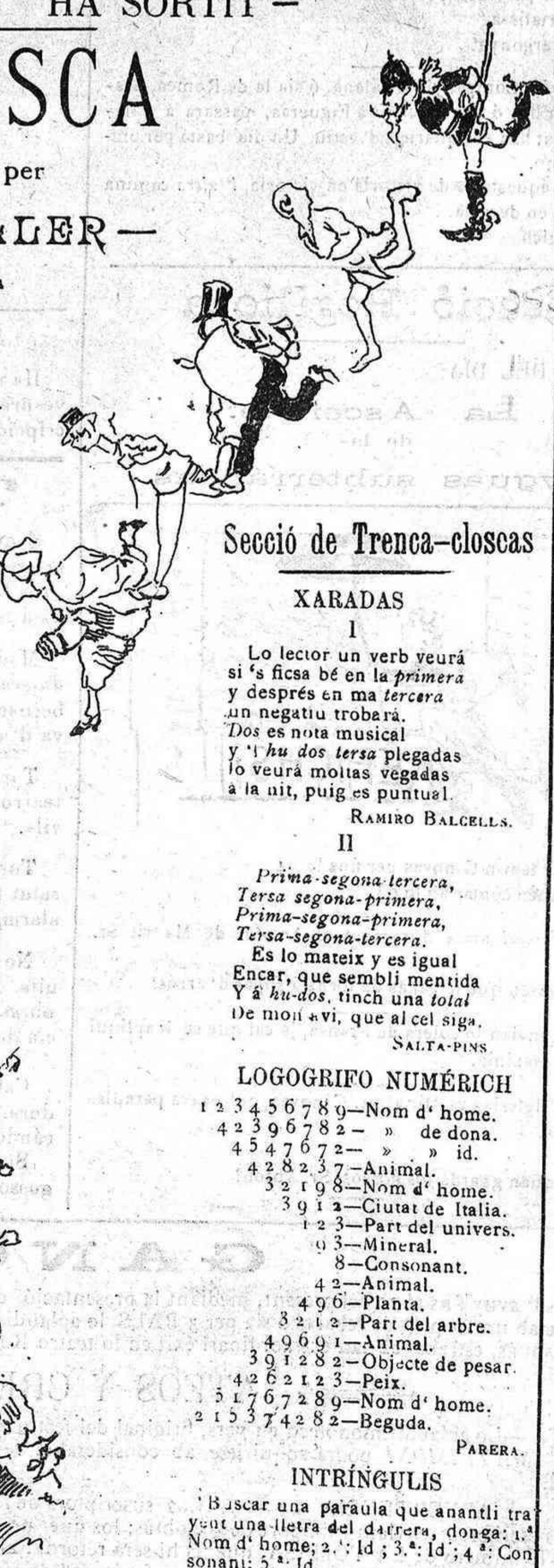
J. LL. PELLICER

Dit tomo artístich conté 64 págius profusament il-lustradas ab historietas, quentos, costums, caprichos, fàbulas, copias del natural, etc., etc., esmeradament impresas ab paper superior y rica cuberta al cromo.

PREU: 4 RALS

Se ven en casa los nostres correspon-sals y en la Administració, 5, S. Ramón, 5.

Los Srs. correspon-sals obtindrán lo des-quito de 25 p.º/o en sos pedidos.

¡¡ 50 GRAUS !!**Secció de Trenca-closcas****XARADAS**

I

Lo lector un verb veurá si 's ficsa bé en la primera y després en ma tercera un negatiu trobarà. Dos es nota musical y 't hu dos terça plegadas lo veurá molta vegadas a la nit, puig es puntual.

RAMIRO BALCELLS.

II

Prima-segona-tercera,
Tresa segona-primeria,
Prima-segona-primeria,
Tresa-segona-tercera.

Es lo mateix y es igual
Encar, que sembli mentida
Y 't hu-dos, tinch una total
De mon avi, que al cel siga.

SALTA-PINS

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1	2	3	4	5	6	7	8	9	—	Nom d' home.
4	2	3	9	6	7	8	2	—	»	de dona.
4	5	4	7	6	7	2	—	»	»	id.
4	2	8	2	3	7	—	Animal.			
3	2	1	9	8	—	—	Nom d' home.			
3	9	1	2	—	—	—	Ciutat de Italia.			
1	2	3	—	—	—	—	Part del univers.			
9	3	—	—	—	—	—	Mineral.			
8	—	—	—	—	—	—	Consonant.			
4	2	—	—	—	—	—	Animal.			
4	9	6	—	—	—	—	Planta.			
3	2	1	2	—	—	—	Part del arbre.			
4	9	6	9	1	—	—	Animal.			
3	9	1	2	8	2	—	Objecte de pesar.			
4	2	6	2	1	2	3	Peix.			
5	1	7	6	7	2	8	9	—	Nom d' home.	
2	1	5	3	7	4	2	8	2	—	Beguda.

PARERA.

INTRÍNGULIS

Buscar una paraula que anantli tra-yent una lletra del darrera, donga: 1.ª Nom d' home; 2.ª: Id ; 3.ª: Id ; 4.ª: Consonant; 5.ª: Id.

P. MORERA

Lit. de Ribera y Estany, 5, Sant Ramón, 5.—Barcelona.